

Anders

Ja

D66

Lemsterland

Verkiezingsprogramma 2010-2014

De vijf sociaal liberale richtingwijzers

Vertrouw op de eigen kracht van mensen

Denk en handel internationaal

Beloon prestatie en deel de welvaart

Streef naar een duurzame en harmonieuze samenleving

Koester de grondrechten en gedeelde waarden

Een verkiezingsprogramma geeft nooit antwoord op alle vraagstukken waarmee de gemeenteraad de komende 4 jaar geconfronteerd wordt. Om u te laten beoordelen hoe onze D66 fractie hierop zal reageren willen we kort uitleggen hoe wij naar de mens en de maatschappij kijken. Wij hanteren een vijftal richtingwijzers waarin elke D66-er zich herkent en waarmee de manier waarop we in het leven en de politiek staan beknopt is samengevat. Deze richtingwijzers zijn zeker niet uniek voor het D66 gedachtegoed, maar het is de combinatie van juist deze vijf denkrichtingen die de mens- en maatschappijvisie van D66 definiëren. Deze vijf richtingwijzers maken ook dat onze standpuntbepaling voor u als inwoner voorspelbaar is. Onze standpunten komen voort uit de toetsing aan deze vijf richtingwijzers.

Anders

Ja

D66

Vertrouw op de eigen kracht van mensen

Wij willen dat de overheid de kracht, vindingrijkheid en creativiteit van mensen ondersteunt en ruimte geeft. Wij vertrouwen op de eigen kracht en ontwikkeling van mensen. Mensen zijn zo creatief dat ze steeds opnieuw zelf oplossingen vinden. Daarom zien we de toekomst met optimisme tegemoet. De sleutel voor verandering ligt bij mensen zelf en wij willen dat de overheid daarbij aansluit. Wat mensen voor zichzelf en anderen kunnen doen is veel belangrijker en effectiever dan wat de overheid kan doen.

In Lemsterland tonen ons tal van dorps- en wijkverenigingen wat mensen op eigen kracht beter kunnen realiseren dan een overheid dat kan. Laten we als gemeente vooral onze mensen niet beLEM-MERen in hun eigen kracht.

Vertrouw op de eigen kracht van mensen

Denk en handel internationaal

Beloon prestatie en deel de welvaart

Streef naar een duurzame en harmonieuze samenleving

Koester de grondrechten en gedeelde waarden

Denk en handel internationaal

Samenlevingen zijn op steeds meer verschillende manieren met elkaar verbonden. Wij staan open voor de gehele wereld en sluiten niemand uit. Bij alles wat we doen, vragen we ons steeds af welke effecten dat heeft op anderen in deze wereld. Wij onderkennen dat Europa steeds meer ons binnenland wordt. Internationale samenwerking en economische vooruitgang zijn de sleutels naar een wereld met minder oorlog en conflicten. Daarbij handelen wij steeds pragmatisch, nuchter en op basis van feiten.

Van agrarische sector tot en met het toerisme spelen ook in Lemsterland de internationale betrekkingen een fundamentele factor. Voor onze economie en welvaart zijn regionale betrekkingen van essentieel belang.

Beloon prestatie en deel de welvaart

Mensen zijn niet gelijk, wél gelijkwaardig. Mensen zijn verschillend en wij willen dat de overheid ruimte laat voor die verschillen. Wij streven naar economische zelfstandigheid voor zoveel mogelijk mensen en vinden dat mensen die uitmuntend presteren daarvoor een beloning verdienen. Wij willen een dynamische, open samenleving waarin iedereen de ruimte krijgt om zijn eigen beslissingen te nemen en iedereen zich op zijn eigen manier kan ontwikkelen. Wij vinden het vanzelfsprekend om welvaart met elkaar te delen. We willen dat zoveel mogelijk mensen meedoen in het maatschappelijk en economisch proces, want daar worden we allemaal beter van. Voor mensen die zichzelf niet kunnen redden dragen we een gezamenlijke verantwoordelijkheid.

Bij de uitvoering van de wet maatschappelijke ondersteuning voeren wij een activerend beleid gericht op zelfredzaamheid en ontplooiing van de burgers. De gemeente stimuleert en faciliteert burgerinitiatieven gericht op gebiedsgebonden integrale samenwerking op het terrein van zorg en welzijn. De gemeente neemt medeverantwoordelijk voor hen die het in de maatschappij niet zelf redden.

Anders

Ja

D66

Vertrouw op de eigen kracht van mensen

Denk en handel internationaal

Beloon prestatie en deel de welvaart

Streef naar een duurzame en harmonieuze samenleving

Koester de grondrechten en gedeelde waarden

Streef naar een duurzame en harmonieuze samenleving

Wij willen de wereld om ons heen tegemoet treden met respect en mededogen. Dat geldt voor de mensen om ons heen en voor onze omgeving. De aarde is niet van ons en dus geen gebruiksartikel. We willen stoppen met het uitputten en vervuilen van onze leefomgeving. We willen dat in de discussie over natuur en milieu niet het behoud, maar de aantasting van natuur en milieu gerechtvaardigd wordt.

Klimaatverandering is het grootste probleem van de komende eeuw. Wij willen dat de gemeente Lemsterland verantwoordelijkheid neemt voor het terugdringen van haar CO2-uitstoot. Leefbaarheid, sociale en fysieke veiligheid zijn voor ons van hoge prioriteit

Koester de grondrechten en gedeelde waarden

De fundamentele waarden van onze samenleving zijn vrijheid voor en gelijkwaardigheid van ieder mens, ongeacht opvattingen, geloof, seksuele geaardheid, gerichtheid of herkomst. Lichamelijke integriteit, geweldloze oplossing van belangenconflicten en een respectvol gehanteerde vrijheid van meningsvorming en uiting, inclusief respect voor onze democratische rechtsstaat, zijn voor ons centrale waarden. Die waarden zijn universeel en zonder meer bovengeschikt. Wij beschermen de grondrechten van onszelf en anderen.

D66 strijdt al sinds haar oprichting voor de democratische rechten van onze burgers. De burgers zijn er niet voor de overheid, de overheid is er voor de burgers. D66 stimuleert initiatieven die de betrokkenheid en inspraak van burgers vergroot. D66 is van mening dat het recht op gezinsleven van fundamenteel belang is.

Anders

Ja

D66

Lemsterland - de 'Poort van Friesland' met uitstraling

- **Uitstraling:** Lemsterland is een groene en open woon-, werk- en leefomgeving met een sterke toeristische aantrekkingskracht. Lemmer heeft een gezellige, historische dorpskern, maar een onaantrekkelijke entree.

D66 wil:

- ▶ de toegangswegen van Lemmer en Friesland herinrichten tot een groene ontvangstpoort die het karakter van de gemeente uitstraalt.
- ▶ een aquaduct onder de Zijlroede is van essentieel belang voor de aantrekkingskracht van Lemmer en de doorstroming van verkeer. Realisering hiervan heeft hoge prioriteit.

- **Sterke voorzieningen:** De sociale samenhang is de charme en de aantrekkingskracht van de dorpen. Voorzieningen spelen daarbij een belangrijke rol.

D66 wil:

- ▶ Voorzieningen behouden en versterken door bundeling van functies zoals, scholen, welzijn, zorg, sportaccommodaties en culturele centra (bv. Brede school)

- **Sport en recreatie:** Het welbevinden en de gezondheid van onze inwoners en gasten zijn van groot belang.

D66 wil:

- ▶ Er moet een structureel budget komen voor het onderhoud en uitbreiden van recreatieve fiets- en wandelpaden.
- ▶ Sportvoorzieningen moeten voor iedereen bereikbaar en toegankelijk zijn
- ▶ Havens moeten voldoende voorzien zijn van vuilwateraftappunten.

- **Kunst en cultuur:** Het culturele klimaat draagt wezenlijk bij aan het imago van een gemeente. Passief genieten van culturele evenementen bevordert het welzijn. Actief meedoen bij verenigingen versterkt de betrokkenheid en gemeenschapsvorming.

D66 wil:

- ▶ Kunst en cultuur blijven stimuleren en faciliteren.
- ▶ De Friese cultuur blijven bevorderen
- ▶ Het aanbod van culturele activiteiten van het Toanhûs uitbreiden met het creativiteitspakket

Anders

Ja

D66

De groene en energielimme gemeente

- Milieuproblemen en de opwarming van het klimaat zijn de grootste bedreiging voor onze samenleving. Naast de klimaatopwarming zijn stijgende energieprijzen een risico voor de gemeentelijke huishouding. De gemeente Lemsterland moet haar verantwoordelijkheid nemen en haar eigen uitstoot terugdringen. D66 wil met visie besturen door voorrang te geven aan energielimme voorzieningen. Energie sparen is geld sparen. Geld dat we liever aan andere zaken besteden.

D66 wil:

- ▶ Beleid ontwikkelen op het gebied van duurzaam energiegebruik
- ▶ Schone energie bv. Biogas cq. biomassa stimuleren
- ▶ Het energieverbruik en de uitstoot van broeikasgassen in de gemeente terugdringen
- ▶ Aandacht voor particuliere initiatieven zoals zonnepanelen.
- ▶ Duurzaam bouwen
- ▶ Bij nieuwbouw energieneutraal en bij verbouw energiezuinig bouwen stimuleren
- ▶ Bij vervanging van vrijstaande windmolens clustering stimuleren. Lemsterland heeft een vijftal windmolens van een oudere generatie. Een klein aantal hoge windmolens is op basis van de stand van de huidige techniek het meest verantwoord.
- ▶ Windmolens in het IJsselmeer in ruimtelijke samenhang plaatsen met een toekomstige verbinding Noordoostpolder-Lemsterhoek

- De mobiliteit is belangrijk voor plattelandbewoners zeker waar steeds meer winkels en voorzieningen uit de kernen verdwijnen. Feit is dat de mobiliteit het sterkst bijdraagt aan de groei van de CO₂uitstoot. Het is de taak van de overheid te werken aan een goede infrastructuur en toegankelijk en betaalbaar openbaar vervoer.

D66 wil:

- ▶ Het openbaar vervoer versterken en verbeteren door:
  - snellere verbindingen met Joure, Heerenveen, Lelystad, Zwolle en/of de Hanzelijn. (Kampen) frequentere dienstregeling, ook in de weekends
  - op elkaar aansluitende verbindingen en dienstregelingen van verschillende vervoerders
  - het voor iedereen, zowel financieel als lokaal, bereikbaar te maken.
- ▶ Dat alle eigen dorpskernen bereikbaar zijn met openbaar vervoer, zoals een (elektrische) beltaxibus tussen de woongebieden/voorzieningen
- ▶ De veiligheid van fietsers versterken en fietsrecreatie aantrekkelijk maken. Waar mogelijk en nodig fietspaden scheiden van de rijweg.
- ▶ De voorzieningen voor kleinschalige recreatie op loop- en fietsafstand behouden en uitbouwen, zoals openbaar groen, fiets- en wandelpaden, kanoroutes etc

Anders

Ja

D66

Wonen anders: Duurzaam Leefbaar

- Lemsterland heeft voor iedere woonwens iets te bieden; wonen aan het water, wonen in een historische dorpskern, buiten wonen in het groen, etc..
Lemsterland richt zich op wonen, recreëren, welzijn en zorg en is daarmee voor de zilveren generatie een aantrekkelijk omgeving. Dit vraagt om levensloopbestendige woningen en toegankelijke voorzieningen.
Lemsterland wil bevolkingskrimp voorkomen en de beschikbaarheid van betaalbare woonruimte voor starters stimuleren.

D66 wil:

- ▶ Woningbouw die aansluit bij de behoefte van de eigen inwoners en de demografische ontwikkeling met bijzondere aandacht voor starters en senioren
  - ▶ Behoud van dorpsgezichtbepalende gebouwen
  - ▶ Inbreiding woningbouw voor het gebied rondom de Pölle: een plan voor wooneenheden, eventueel met retail/horeca gecombineerd, in een authentieke stijl die aansluit bij het centrum van Lemmer
  - ▶ Herinrichting van het complex Lijnbaan-Bantegastraat: Nieuwbouw in een authentieke stijl in combinatie van winkels en wonen.
  - ▶ Verkrotting van de woningen aan de Nieuwburen tegengaan
  - ▶ Nieuwburen opwaarderen met behoud van authentieke gevels
  - ▶ Voor het oude postkantoor een lokale/publieke functie realiseren
  - ▶ Een rechtvaardige en adequate oplossing voor de funderingsproblematiek
  - ▶ Waterwoningen (Tjeukemeer en Lemsterbaai)
- Sociale en fysieke veiligheid zijn belangrijke aandachtsgebieden voor het woonklimaat.

D66 wil:

- ▶ De sociale veiligheid bewaken en versterken
- ▶ Te allen tijde beschikbaarheid van minimaal één tweepersoonssurveillanceauto in de gemeente Lemsterland
- ▶ Te allen tijde dat in Lemsterland voldaan wordt aan de landelijke norm van aanrijtijden voor de politie, brandweer en ambulance
- ▶ Sirenealarmering in alle kleine kernen
- ▶ Een bereikbare gezondheidszorg
- ▶ Een dokterswacht in Lemmer, zo mogelijk in combinatie met de polikliniek
- ▶ Uitvoering geven aan de Wet Maatschappelijke ondersteuning op een manier die bijdraagt aan een sociale, duurzame en harmonieuze samenleving

Anders

Ja

D66

De basis versterken: Werk en inkomen

- **Economische bedrijvigheid en ondernemerschap bevorderen:**
Een gezonde economie is de basis voor de welvaart en zelfredzaamheid van onze inwoners. De gemeente draagt daar actief aan bij door gunstige randvoorwaarden te scheppen voor een aantrekkelijk ondernemersklimaat en een goede dienstverlening aan ondernemers te bieden.
  - ▶ Industrierrein Buitengaats krijgt in de toekomst steeds meer de rol van Waterfront waar wonen, watersport en watersportgebonden bedrijvigheid een visitekaartje voor de toeristische sector worden.
  - ▶ Naast het bedrijventerrein Lemsterhoek zou in de toekomst een uitbreiding moeten komen met ontsluiting via een natte verbinding naar het IJsselmeer
  - ▶ Zware, milieubelastende industrie past niet bij het karakter van Lemsterland.
- Lemsterland-marketing:
Samen sta je sterker. Zeker als het gaat om citymarketing en publieksevenementen. Ondernemersverenigingen zijn de eerst aangevoelen om hier een actief beleid in te voeren..
  - ▶ D66 wil dat de gemeente het budget, dat de ondernemersverenigingen voor marketingactiviteiten beschikbaar stellen, verdubbelt. Daarmee versterkt zij het ondernemingsklimaat
- **Agrarische sector:**
De agrarische sector speelt een rol in de voedselvoorziening en in het beheer van natuur en landschap. De stijgende milieubelasting en een veranderend klimaat vragen om een aangepaste koers.
  - ▶ Voldoende ruimte om de agrarische sector te handhaven
  - ▶ Stimulering van de biologische veeteelt/landbouw
  - ▶ Geen medewerking verlenen aan verdere uitbreiding van bestaande bio-industrie en geen nieuwe bio-industrie toestaan.
- **Werk en Inkomen:**
  - ▶ Bij de uitvoering van haar wettelijke taak met betrekking tot werk en inkomen zal de gemeente extra aandacht besteden aan blijvende participatie door samenhangende inzet op werk, onderwijs en inkomen.

Anders

Ja

D66

Sterk onderwijs en jeugdbeleid

- **Jongeren aan zet**

Ideeën van jongeren: Jongeren komen vaak negatief in beeld. De vertegenwoordiging en betrokkenheid van jongeren bij de ontwikkeling en uitvoering van onderwijsbeleid, jeugdbeleid en jeugdzorg komt vaak moeizaam tot stand of blijft achterwege.

inzet van jongeren: Met veel jongeren gaat het goed. Voorkom alleen negatieve beelden. Benut de kracht van jongeren ('ambassadeurs') vrijwilligerswerk (binnen/ buitenland), stages, beleidsvorming.

D66 wil:

- ▶ Jongeren actief benaderen en betrekken
- ▶ De ideeën van jongeren bij het maken van onderwijs – en jeugdbeleid verzamelen en benutten

- **Sterk onderwijs**

Goed onderwijs is de basis voor een samenleving waarin iedereen tot zijn recht komt en alle mensen de kans krijgen het beste uit zichzelf te halen. Goed onderwijs is ook nodig voor een sterke economie, om als regio aantrekkelijk te zijn om in te investeren. En goed onderwijs is nodig voor een schoon en veilige leefomgeving, waarin mensen elkaar in hun waarde laten. Daarom heeft D66 bijzondere aandacht voor het onderwijs. Lemsterland is goed op de rit met de modernisering van schoolgebouwen. Voor o.b.s. de Meerpaal moet een oplossing komen.

D66 wil:

- ▶ Actieve aandacht voor de totale kwaliteit van het onderwijs in de gemeente
- ▶ Actieve aandacht voor de grootte van de scholen in relatie tot de waarborging van de onderwijskwaliteit en ontwikkelingskansen van de leerlingen
- ▶ Actieve rol in het realiseren en versterken van passend onderwijs voor alle kinderen en jongeren uit onze gemeente
- ▶ Initiatieven tot samenwerking tussen scholen onderling en met andere maatschappelijke partijen stimuleren en hierbij een verbindende rol vervullen via de Lokaal Educatieve Agenda.
- ▶ Schoolgebouwen, sportaccommodaties en cultuur-/dorpscentra concentreren en bundelen : Een bundeling van dergelijke voorzieningen kan een belangrijke bijdrage leveren aan de leefbaarheid en sociale samenhang in een dorpskern.
- ▶ Eigen initiatief van scholen in het algemeen stimuleren.

Anders

Ja

D66

- **Sterk Jeugdbeleid**

Ontplooiing kan niet zonder bescherming. De omgeving, met de ouders voorop, staat centraal bij het beschermen van kinderen, maar bij problemen moet ook de overheid snel en adequaat kunnen handelen. Het belang van het kind moet centraler komen te staan.

D66 wil:

- ▶ **Integraal jeugdbeleid:** Het onderwerp 'jeugd' samenhangend en sectoroverstijgend benaderen: ruimtelijke inrichting (speelruimte, veilige fietsroutes naar school), jongerenhuisvesting, participatie sport & cultuur, arbeidsmarkt, onderwijs (schooluitval, maatschappelijke stage), recreatie en ontmoeten, (voorschoolse) educatie, peuterspeelzaalwerk en opvang. Jeugdbeleid wordt als een integrale portefeuille bij één wethouder belegd.
- ▶ **Preventief jeugdbeleid:** Gemeenten zijn verantwoordelijk voor preventie, signalering en verwijzing in geval van opgroei- en opvoedingsproblemen. Gemeentelijk jeugdbeleid vormt een schakel met jeugdzorg en onderwijs. Voor D66 is een ketenaanpak essentieel om snel en adequaat hulp te kunnen bieden. Ook wil D66 dat er binnen 24 uur een huisbezoek wordt georganiseerd door het Algemeen Meldpunt Kindermishandeling (AMK) als er een serieuze melding van kindermishandeling binnenkomt.

Anders

Ja

D66

Onze gemeente – democratisch en dienstverlenend

- De gemeente is er voor de burgers en niet andersom. D66 is alert op het waarborgen van democratische processen en besluitvorming. De professionaliteit en efficiency van het ambtenarenapparaat waarborgt een goede en betaalbare dienstverlening. De professionaliteit mag de bereikbaarheid en aanspreekbaarheid van de gemeente niet in de weg staan.
- Een herindeling beoordelen wij op basis van het kunnen realiseren van onze uitgangspunten m.b.t. een democratische, dienstverlenende, betaalbare en professionele gemeente.
- Bij een herindeling sluiten wij geen enkele samenwerkingspartner op voorhand uit.
- Vanuit de ruimtelijke ontwikkeling en de samenhang van het gebied is een oriëntatie op samenwerking of verbinding met Noordoostpolder de meest voor de hand liggende.

D66 wil:

- ▶ Democratische, aanspreekbare en controleerbare volksvertegenwoordigers
- ▶ Een betaalbare, bereikbare en aanspreekbare professionele gemeentelijke overheid
- ▶ Een sterke gemeente en staat positief tegenover een herdeling, mits voor alle partijen een win-win situatie ontstaat en er voldoende waarborgen zijn voor het kunnen behouden van lokale democratische betrokkenheid voor burgers
- ▶ De raadscommissies deels aanpassen tot themagesprekken en meer mogelijkheden tot inspraak/gesprek met de burgers: bv. Ook spreekrecht 2e termijn in raad
- ▶ De digitale dienstverlening verbeteren en hulp bieden aan “digibeten”
- ▶ Onderzoeken/nastreven om de dienstverlening dichterbij de burger te brengen door in te zetten op (dorps)lokale dienstverlening met plaatselijke ondernemers
- ▶ Dat wijk- en dorpsverenigingen (plaatselijk belang) een belangrijke rol spelen bij de inspraak van de buurten/dorpen in hun eigen leefomgeving
- ▶ Bij een toekomstige herindeling dat er ook voor Lemmer een politiek onafhankelijke dorpsvereniging wordt gevormd als overlegpartner van het dorp met de nieuwe gemeente

